ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 13.04.1963 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

32

ZÁKON

z 12. apríla 1963

o organizácii riadenia poľnohospodárstva

XII. sjazd Komunistickej strany Československa určil za poprednú úlohu celej našej spoločnosti v súčasnej dobe rozvoj poľnohospodárstva. Bez podstatného vzostupu poľnohospodárskej výroby nemožno zabezpečiť ani proporcionálny zladený vývoj národného hospodárstva, ani zvýšenie životnej úrovne ľudu. Vyrovnať do roku 1970 úroveň poľnohospodárstva na úroveň priemyslu je podmienkou vytvorenia materiálno-technickej základne pre prechod ku komunistickej spoločnosti. Týmto úlohám treba podriadiť celý systém riadenia tak, aby činnosť nových riadiacich orgánov dôsledne vychádzala z potrieb rýchleho rozvoja poľnohospodárskej výroby. Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

(1) Dôležitým predpokladom rozvoja poľnohospodárskej výroby a vyrovnania úrovne poľnohospodárstva na úroveň priemyslu je vytvorenie novej sústavy riadenia vychádzajúcej z uplatnenia výrobnej podnikovej zásady, z posilnenia ústredného vplyvu uplatnením zásad demokratického centralizmu, zo zvýšenia zodpovednosti Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva za rozvoj poľnohospodárstva a z prehĺbenia odborového riadenia na základe skúseností z priemyslu.

(2) Základným článkom novej sústavy riadenia vychádzajúcej z uvedených zásad sú výrobné poľnohospodárske správy.

§ 2

(1) Úlohou Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva je riadiť rozvoj poľnohospodárstva na základe plánu schváleného vládou a podľa pokynov komisie Ústredného výboru Komunistickej strany Československa a vlády Československej socialistickej republiky pre riadenie poľnohospodárskej výroby. Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva má plnú zodpovednosť za plnenie úloh rozvoja poľnohospodárskej výroby výrobnými poľnohospodárskymi správami.

(2) Slovenská národná rada sa svojimi orgánmi zúčastňuje pri plnení úloh rozvoja poľnohospodárstva na Slovensku.

§ 3

Výrobným poľnohospodárskym správam patrí najmä:

- riadiť priamo štátne majetky s výnimkou majetkov odborove riadených, jednotné roľnícke družstvá, melioračné družstvá a iné organizácie (§ 5 ods. 2 a § 11);

- organizovať a kontrolovať v riadených organizáciách plnenie uznesení Komunistickej strany Československa a vlády o poľnohospodárstve;

- organizovať v poľnohospodárskych závodoch zostavovanie návrhov perspektívnych a ročných plánov rozvoja poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov;

- rozpisovať úlohy komplexného plánu poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov schváleného vládou a rozpísané Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva na výrobné poľnohospodárske správy, na jednotlivé jednotné roľnícke družstvá a štátne majetky;

- schvaľovať výrobné a finančné plány nimi riadených organizácií;

- rozhodovať o opatreniach potrebných na zabezpečenie plánu výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov a prejednávať ich s poľnohospodárskymi závodmi. Tieto opatrenia sú pre poľnohospodárske závody záväzné;

- potvrdzovať zmluvy o dodávke poľnohospodárskych výrobkov a potrieb uzavierané jednotnými roľníckymi družstvami a štátnymi majetkami. Bez tohto potvrdenia sú zmluvy neplatné;

- uplatňovať priamy vplyv na činnosť strojových a traktorových staníc, schvaľovať návrh ich plánov poľnohospodárskej výrobnej činnosti, rozhodovať o rozmiestnení, kompletácii a o využití mechanizačných prostriedkov, kontrolovať včasné vykonávanie opráv strojov a zásobovanie poľnohospodárskych závodov náhradnými dielmi a materiálmi, schvaľovať zameranie a rozsah výchovy mechanizátorských kádrov;

- uplatňovať priamy vplyv na činnosť nákupných a zásobovacích závodov, ktorá bezprostredne súvisí s poľnohospodárskou výrobou, najmä pri zabezpečovaní nákupu a distribúcie osív nižších stupňov množenia, zásobovania poľnohospodárskych závodov priemyslovými hnojivami a pri výrobe a distribúcii kŕmnych zmesí;

- robiť opatrenia pre maximálne zjednodušenie dodávateľských a odberateľských vzťahov štátnych majetkov i jednotných roľníckych družstiev tam, kde je to účelné a spoločensky prospešné.

Pri riadení jednotných roľníckych družstiev sa výrobné poľnohospodárske správy plne opierajú o družstevné orgány, dbajú o zvyšovanie ich zodpovednosti za hospodárenie družstva a starajú sa o dodržiavanie vnútrodružstevnej demokracie.

§ 4

(1) Výrobné poľnohospodárske správy plne zodpovedajú za stav a zabezpečovanie rozvoja poľnohospodárskej výroby.

Plnia najmä tieto úlohy:

- organizujú sústavné zvyšovanie poľnohospodárskej výroby tak, aby sa stále lepšie uspokojovali potreby spoločnosti;

- vypracúvajú návrhy perspektívneho rozvoja poľnohospodárskej výroby v okrese spolu s návrhmi plánovitého postupného riešenia špecializácie;

- plánujú výrobu a nákup výrobkov organizácií riadených výrobnou poľnohospodárskou správou; organizujú a vykonávajú štvrťročné a ročné komplexné technicko-ekonomické rozbory hospodárenia riadených organizácií;

- predkladajú plénu okresného národného výboru na schválenie návrhy perspektívnych a ročných plánov rozvoja poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov, vrátane návrhov a požiadaviek na opatrenia a služby z úsekov riadených okresným národným výborom, potrebných pre rozvoj poľnohospodárskej výroby;

- zavádzajú vedeckú sústavu hospodárenia s cieľom dosiahnuť čo najefektívnejšie využitie pôdy a prednostný rast rastlinnej výroby správnou štruktúrou osevných plôch, zvyšovaním úrodnosti pôdy, používaním výkonných odrôd, riadnym využívaním dobytčích a priemyslových hnojív, účinnou ochranou rastlín pred chorobami a škodcami a starostlivosťou o včasné dodržiavanie všetkých agrotechnických opatrení; obstarávajú agrochemické skúšanie pôd;

- celkom mimoriadnu starostlivosť venujú zvýšeniu výroby obilia a krmív vrátane vytvárania potrebných rezerv;

- zabezpečujú rozvoj živočíšnej výroby najmä zvyšovaním úžitkovosti hospodárskych zvierat a najefektívnejším využívaním krmív, organizovaním zootechnických opatrení a starostlivosťou o zdravie zvierat;
- organizujú zavádzanie výsledkov vedy, výskumu a technického rozvoja do poľnohospodárskych závodov, najmä veľkovýrobných technológií; súčasne pritom riešia dokonalejšie formy organizácie práce a riadenia poľnohospodárskej výroby;
- za účinnej pomoci strojových a traktorových staníc organizujú plné a účelné využívanie poľnohospodárskej techniky a ostatných výrobných prostriedkov jednotných roľníckych družstiev, štátnych majetkov a ostatných organizácií;
- organizujú investičnú výstavbu v súlade s perspektívnymi plánmi rozvoja výroby v rámci okresu; na pomoc poľnohospodárskym závodom, najmä jednotným roľníckym družstvám, poskytujú službu investorského dozoru;
- organizujú posilňovanie jednotných roľníckych družstiev a štátnych majetkov poľnohospodárskymi odborníkmi, mladými pracovníkmi a poľnohospodárskymi učňami; v zdôvodnených prípadoch a po dohode s predstavenstvami vysielajú do vybratých jednotných roľníckych družstiev potrebných odborníkov za podmienok určených pre také prípady;
- organizujú materiálno-technické zásobovanie pre komplexné zabezpečenie plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby;
- dbajú o riadne dodržiavanie dodávateľských a odberateľských vzťahov a vykonávajú ich kontrolu;
- presadzujú v nimi riadených organizáciách zvýšenú hospodárnosť a efektívnosť, uplatňovanie a prehlbovanie chozrasčotu a riešia ich finančné a ekonomické problémy;
- starajú sa o riadne normovanie a odmeňovanie práce a dbajú o zavádzanie účinných spôsobov hmotnej zainteresovanosti pracovníkov štátnych majetkov a členov jednotných roľníckych družstiev na výsledkoch poľnohospodárskej výroby;
- dbajú, aby výroba na záhumienkoch bola v súlade so stanovami jednotných roľníckych družstiev;
- starajú sa o bezpečnosť práce v poľnohospodárstve, o zvyšovanie kultúry a hygieny práce a pracovného prostredia;
- vykonávajú kontrolnú a revíznu činnosť v jednotlivých poľnohospodárskych závodoch i v ostatných organizáciách.

(2) Výrobné poľnohospodárske správy vytvárajú podmienky pre sústavné upevňovanie jednotných roľníckych družstiev a štátnych majetkov, organizujú rozširovanie skúseností popredných pracovníkov a poľnohospodárskych závodov do širokej praxe, starajú sa o rozvoj socialistického súťaženia a zlepšovateľského hnutia. Základnou metódou činnosti výrobných poľnohospodárskych správ je konkrétna a operatívna odborná práca v každom štátnom majetku a jednotnom roľníckom družstve, priamy styk s ich orgánmi a pracovníkmi, konkrétna znalosť výrobných problémov a podmienok každého závodu a odborná pomoc priamo vo výrobe.

§ 5

(1) Výrobné poľnohospodárske správy zriaďuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva spravidla pre obvod okresu ako rozpočtové organizácie, ktoré riadi pomocou svojich orgánov v krajoch - krajských výrobných poľnohospodárskych správ.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže výrobným poľnohospodárskym správam podriadiť, prípadne do nich celkom alebo sčasti začleniť iné organizácie na úseku poľnohospodárstva, prípadne niektoré zariadenia slúžiace poľnohospodárskej výrobe.

(3) Výrobné poľnohospodárske správy nezodpovedajú za záväzky podriadených organizácií, pokiaľ sa za ne nezaručili alebo pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, a podriadené organizácie nezodpovedajú za záväzky výrobnej poľnohospodárskej správy.

(4) Organizáciu a podrobnosti o činnosti výrobných poľnohospodárskych správ upraví Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 6

(1) Národné výbory ako orgány štátnej moci a správy dbajú o súlad medzi rozvojom poľnohospodárstva a celkovým rozvojom svojho obvodu, všestranne napomáhajú zvyšovaniu poľnohospodárskej výroby tým, že vytvárajú na všetkých úsekoch, ktoré priamo riadia alebo ovplyvňujú, také podmienky, ktoré by prispievali čo najviac rozvoju poľnohospodárstva. Národné výbory prejednávajú a schvaľujú návrh plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov. Národné výbory ako najširšie organizácie pracujúcich mobilizujú prostredníctvom svojich poslancov a poľnohospodárskych komisií občanov pre účinnú pomoc pri plnení úloh uložených plánom poľnohospodárskej výroby a nákupu a kontrolujú ich plnenie.

(2) Poľnohospodárske komisie národných výborov odporúčajú výrobným poľnohospodárskym správam konkrétne opatrenia na zlepšenie poľnohospodárskej výroby a predkladajú radám, prípadne plénam národných výborov iniciatívne návrhy na pomoc rozvoju poľnohospodárstva.

(3) Pri riadení rozvoja poľnohospodárskej výroby výrobné poľnohospodárske správy úzko spolupracujú s národnými výbormi a zodpovedajú za plnenie plánovaných úloh okresným národným výborom.

§ 7

(1) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva za spolupráce Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov vypracúva návrh plánu rozvoja poľnohospodárstva, ktorý Štátna plánovacia komisia uvádza do súladu s plánmi ostatných odvetví a úsekov rozvoja národného hospodárstva a predkladá na schválenie vláde. Po schválení plánu rozpíše Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v spolupráci s Ústrednou správou nákupu poľnohospodárskych výrobkov komplexný plán na výrobné poľnohospodárske správy a na odborove riadené poľnohospodárske organizácie; rozpis súčasne oznamuje krajským národným výborom.

(2) Výrobné poľnohospodárske správy predkladajú plénam okresných národných výborov a krajské výrobné poľnohospodárske správy plénam krajských národných výborov na schválenie návrhy perspektívnych a ročných plánov rozvoja poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov súčasne s návrhmi na požiadavky na zabezpečenie služieb a činností z úsekov riadených národnými výbormi pre pomoc poľnohospodárstvu.

(3) Výrobné poľnohospodárske správy dbajú, aby hospodárstva, prípadne prevádzkárne štátnych majetkov a jednotné roľnícke družstvá predkladali miestnym národným výborom svoje plány. Miestne národné výbory plány jednotných roľníckych družstiev schvaľujú a k plánom hospodárstiev, prípadne prevádzkární štátnych majetkov sa vyjadrujú, a to z toho hľadiska, aby sa využili všetky miestne zdroje a rezervy, zabezpečila ochrana pôdneho fondu a zúrodňovanie poľnohospodárskej pôdy a aby sa zabezpečili ostatné úlohy štátneho plánu a záväzky vyplývajúce z uzavretých zmlúv o dodávke poľnohospodárskych výrobkov a potrieb.

§ 8

Celkové úlohy nákupu poľnohospodárskych výrobkov, určené pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov a pre drobných užívateľov poľnohospodárskej pôdy a pre chovateľov kráv, rozpíšu okresné národné výbory na základe podkladov výrobnej poľnohospodárskej správy a nákupnej organizácie na obce. Miestne národné výbory určia jednotlivo hospodáriacim roľníkom, drobným užívateľom

poľnohospodárskej pôdy a chovateľom kráv dodávkové úlohy poľnohospodárskych výrobkov, a to tak, aby bola naplnená celková úloha, ktorá na nich v obci pripadá.

§ 9

Úlohou odborove riadených organizácií na úseku poľnohospodárstva je účinne napomáhať rozvoju poľnohospodárskej výroby. Za tým účelom tieto organizácie úzko spolupracujú s výrobnými poľnohospodárskymi správami.

§ 10

(1) Nákupné a zásobovacie závody úzko spolupracujú s výrobnými poľnohospodárskymi správami.

(2) Návrh na rozmiestnenie úloh plánu nákupu na poľnohospodárske závody spracúvajú výrobné poľnohospodárske správy za úzkej súčinnosti nákupných a zásobovacích závodov.

§ 11

Organizácie a zariadenia, ktoré majú bezprostredný vzťah k riadeniu a k rozvoju poľnohospodárstva vyčlenia sa z riadenia národných výborov; rozsah vyčlenenia a spôsob riadenia ustanoví vláda.

§ 12

Pôsobnosť, ktorá podľa tohto zákona patrí výrobným poľnohospodárskym správam, pokiaľ ju doteraz mali národné výbory podľa zákona č. 65/1960 Zb. o národných výboroch, vládneho nariadenia č. 71/1960 Zb. o rozšírení právomoci a zodpovednosti národných výborov a o usporiadaní a činnosti ich organizácií, zákona č. 51/1959 Zb. o výkupe poľnohospodárskych výrobkov a zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách, u národných výborov zaniká.

§ 13

Tento zákon nadobúda účinnosť 15. aprílom 1963.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.